

CONFEDERATION OF INDUSTRY
OF THE CZECH REPUBLIC

big plus for Czech business

NÁZEV AKCE	Stanovisko SPČR ke specifickým doporučením pro Česko v rámci Jarního balíčku EK - SWD (2024) 603 final z 19. 6. 2024
DATUM ZPRACOVÁNÍ	19. 6. 2024
KONTAKTNÍ OSOBA	vdrbalova@spcr.cz – vstupy SHP a SZ

Dne 19. 6. 2024 zveřejnila EK v rámci Evropského semestru 2024 národní zprávy pro jednotlivé členské státy současně se specifickými doporučeními.

Česká republika

Hospodářský růst ČR brzdila jedna z nejvyšších inflací v EU. V letech před pandemií byla hlavním motorem hospodářského růstu domácí poptávka, ale pandemická omezení a v poslední době vysoká míra inflace zaznamenaná v letech 2022 (14,8 %) a 2023 (12,0 %) negativně ovlivnila tempo růstu v České republice a vedla ke snížení reálného HDP o 0,3 % v roce 2023. Pokles spotřebitelských výdajů v letech 2022 a 2023 byl vyvolán poklesem kupní síly a zvýšením preventivních úspor. Kromě toho, jak centrální banka zpřísnila měnovou politiku v boji proti inflaci, zpomalila se i stavební činnost a zejména rezidenční výstavba. Společnosti byly konfrontovány s vyššími vstupními náklady, ale nahromaděné úspory jim umožnily pokračovat v investicích do zařízení. S pomocí veřejných investic rovněž podpořených z fondů EU se celkové investice do ekonomiky v roce 2023 ještě zvýší o 4,0 %.

Růst se znovu rozbíhá, ale objevují se rizika a nové výzvy související s konkurenceschopností a produktivitou. Na pozadí poklesu inflace, uvolnění podmínek financování a zvýšení reálného disponibilního důchodu se předpokládá postupné obnovení hospodářského růstu. Česka

Výzvy v oblasti konkurenceschopnosti přetrvávají:

- **nedostatky ve veřejné správě**, které zpomalují reakci na výzvy, snižují kvalitu služeb poskytovaných lidem a podnikům, brání efektivitě, ztěžují dosahování úspor a podkopávají konzistentnost a implementaci napříč politikami;
- **slabé stránky podnikatelského prostředí a trhu s bydlením**, které brzdí produktivitu, konkurenceschopnost, inovace a mobilitu pracovníků;
- **pomalá průmyslová transformace a přechod na čistou energii**, což představuje rizika pro konkurenceschopnost, bezpečnost a stabilitu ekonomiky a pro předcházení energetické chudobě; a
- **problémy trhu práce a vzdělávání**, které znesnadňují povzbuzení lidí k práci nebo hledání zaměstnání, nezbytnost dále zlepšovat poskytování zařízení péče o děti, řeší nesoulad mezi pracovními dovednostmi, zajišťují kvalitu vzdělávání, činí vzdělávání inkluzivnějším a zvyšují účast na vyšší vzdělání.

https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/facc4bb2-4e1b-471f-998e-6895c4091e3c_en?filename=SWD_2024_603_1_EN_Czechia.pdf

Specifická doporučení

Včas předložit střednědobý fiskálně-strukturální plán. V souladu s požadavky reformovaného Paktu stability a růstu omezit růst čistých výdajů v roce 2025 na míru odpovídající udržení schodku veřejných financí pod referenční hodnotou 3 % HDP podle Smlouvy a udržení veřejného dluhu na obezřetné úrovni ve střednědobém horizontu. Přijmout opatření k zajištění dlouhodobé fiskální udržitelnosti důchodového systému. Nižší daňové pobídky a dávky odrazující rodiče od návratu do práce s cílem podpořit vyšší účast žen na trhu práce. Zlepšit pobídky pro lidi blízko důchodu, aby pokračovali v práci. Podnikněte kroky ke zvýšení příjmů z opakovaných daní z nemovitostí.

2. Posílit správní kapacitu pro řízení plánu obnovy a odolnosti, urychlit investice a udržet tempo při provádění reform. Řešit vznikající zpoždění, aby bylo možné pokračovat, rychle a účinně provádět plán obnovy a odolnosti, včetně kapitoly REPowerEU, a zajistit dokončení reform a investic do srpna 2026. Urychlit provádění programů politiky soudržnosti. V souvislosti s jejich přezkumem v polovině období se nadále zaměřovat na dohodnuté priority, podnikat kroky k lepší mobilizaci zdrojů soukromého sektoru, a to i prostřednictvím využívání inovativních finančních nástrojů, a zároveň zvažovat příležitosti, které nabízí iniciativa Strategické technologie pro Evropu ke zlepšení konkurenceschopnosti.

3. Posílit kapacitu české veřejné správy přilákat, udržet a rozvíjet talenty, zejména ty s analytickými, manažerskými a IT dovednostmi. Snížit rozbíjelost administrativy (reduce departmentalism) a posílit strategické řídicí kapacity pro zlepšení konzistence napříč politikami. Podporovat spolupráci mezi samosprávami obcí, mimo jiné poskytováním podpory budování správní kapacity zaměřené na strukturálně postižené regiony.

4. Posílit inovace zlepšením přenosu technologií z akademické sféry do podniků, podporou vzniku spin-off a start-upů a zvýšením účasti na terciárním vzdělávání. Posílit konkurenceschopnost ekonomiky řešením nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi, zjednodušením uznávání zahraničních kvalifikací a zvýšením účasti nedostatečně zastoupených skupin na trhu práce

Stanovisko SP ČR k doporučením EK

S doporučením ze strany Evropské komise lze obecně souhlasit, neboť se zaměřují na některé dlouhodobější slabé stránky v ČR. Návrhy doporučení jsou však spíše obecné, a nezohledňují konkrétnější problémy, například v oblasti strategických investic, či v nástrojích podpory výzkumu nebo nezmiňuje otázku dekarbonizační výzvy v české ekonomice spolu s vysokými cenami energie v mezinárodním porovnání, která dopadá na konkurenceschopnost českých podniků.

1. S návrhem opatření lze v obecné míře souhlasit. Dlouhodobá stabilita veřejných financí je jeden z klíčových cílů hospodářské politiky. **Prioritou konsolidačních opatření by však měly být především systémové a koncepční změny, které povedou k trvalému snížení deficitu veřejných financí a nebudou na úkor ekonomického růstu.** Právě ekonomický růst je totiž klíčovou složkou dlouhodobé prosperity a stability, a to včetně veřejných financí. Za zcela zásadní opatření a priorita je šetření na straně státu a zvýšení efektivity procesů, digitalizace. Stejně tak je třeba řešit dluh ve strategických investicích, který ČR má.

Opatření k zajištění dlouhodobé fiskální udržitelnosti důchodové se již Česko snaží plnit. Upravila se pravidla pro valorizaci důchodů a zpřísnily se podmínky pro předčasné důchody, aby zaměstnanci neodcházel z trhu dříve a přispívali do systému. Připravovaná velká novela zákona o důchodovém pojištění přinese i úpravu parametrů důchodového systému.

Nižší daňové pobídky a dávky odrazující rodiče od návratu do práce s cílem podpořit vyšší účast žen na trhu práce. Ve srovnání s ostatními státy EU máme dávky nízké. Dávkami se situace

nevyřeší, protože chybí sociální zázemí, jesle, fungující dětské skupiny (to také EK uvedla jako jednu z překážek konkurenceschopnosti).

Zlepšit pobídky pro lidi blízko důchodu, aby pokračovali v práci. V důchodové reformě jsou již navrhována některá opatření, například slevy na pojistném u pracujících důchodců. SPČR se domnívá, že spíše než jít cestou finančních benefitů, by se měly pro tuto kategorii pracovníků **vytvořit podmínky, aby se na trhu uplatnili, včetně vzdělávání.**

2. Opět lze v obecné míře souhlasit, **návrh se ale zaměřuje pouze na plán obnovy a odolnosti a nikoliv na ostatní programy.**
3. **Posílit kapacitu české veřejné správy. EK správně říká**, že veřejná správa je nezbytná pro podnikatelské prostředí a konkurenceschopnost ekonomiky. SPČR podporuje cestu digitalizace s většími investicemi do kybernetické bezpečnosti digitálních systémů veřejné správy a opatření ke zvýšení přístupu k otevřeným datům. SPČR podporuje budování efektivní správy zaměřené na strukturálně postižené regiony.
4. **SPČR vítá, že letos je zmíněna oblast VaVal**, kterou si i Svaz v rámci své vize HP zařadil mezi pilíře ekonomiky pro možnost posunout naši ekonomiku dopředu. Se zněním doporučení se zdá souhlasit, ale zůstává pouze obecné. **Chybí definování, větší konkrétnost pro doporučení v podmínkách ČR, například potřeba zajištění funkčnosti daňových odpočtů.**

Pokud jde o řešení nedostatků nedostatku pracovníků a požadovaných dovedností na trhu práce **SP ČR** s doporučením obecně souhlasí, postrádá však například doporučení, pokud jde **plnění cíle ze summitu Portu, pokud jde o podíl dospělých na celoživotním učení, efektivnější využívání zdrojů APZ** a zvýšit kapacitu národních preferenčních režimů pro pracovní migraci třetích zemí (zapojení CZ do Talent Pool)